

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4072/24
25.9.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Јевтић, адвокат из Лазаревца, Воке Савића 3, против тужених ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ, сви из ..., ..., чији је заједнички пуномоћник Никола Грчић, адвокат из Лазаревца, Карађорђева 44/1, ради утврђења, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Основног суда у Лазаревцу П 717/20 од 27.5.2024. године, у седници већа одржаној дана 25.9.2024.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лазаревцу П 717/20 од 27.5.2024. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П 717/20 од 27.5.2024. године, првим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да тужени немају право службености пролаза пешице, моторним и прикључним возилима преко дела кат. парцеле тужиоца - кат. Парцела ... КО ..., трасом која прелази преко дела кат. Парцеле... КО ... и то појасом који уз међу са кат. Парцелом ... и ... КО ... има дужину од 89,92 м, гледано према западу и почетну ширину од 7,63 м, а која према истоку има дужину од 123,51 м и која представља неправилно геометријско тело површине 301 м², затим преко дела кат. Парцеле ... КО ... - трасом која прелази преко кат. Парцела ... КО ... и то појасом који уз међу са кат. Парцелом ... КО ... има дужину од 29,52 м, гледано према западу, а који према истоку има дужину од 42,79 м и представља неправилно геометријско тело површине од 34 м, као и преко ма ког другог дела кат. Парцела ... КО ..., те да се забрани туженима пролазак преко целокупне кат. Парцеле ... КО ... под претњом изрицања новчаних казни предвиђених Законом о извршењу и обезбеђењу. Другим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 544.500,00 динара.

Благовремено изјављеном жалбом тужилац је побијао првостепену пресуду из

свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”; бр. 72/11....18/20). Трошкове другостепеног поступка одређено је тражио.

Испитујући правилност првостепене пресуде у смислу овлашћењења прописаних чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да жалба тужиоца није основана.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности у смислу одредбе члана 386 став 3 истог закона, а изрека побијане пресуде је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама који су сагласни са изведеним доказима, због чега се она неосновано побија и указивањем на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, на основу увида у листове непокретности произлази да је тужилац власник кат. Парцеле ... КО ..., а да кат. Парцела ... представља пут – улицу ... у државној својини Републике Србије, корисник ГО Лазаревац. Тужилац се од 70-тих година прошлог налази у иностранству, где је радио, а у Републику Србију је долазио једном годишње, а од када је пензионер долази два пута годишње. Спорни пут изграђен је 1982. године, тако што су мештани давали самодопринос, а радовима је руководила Месна заједница, пут је прокрчен и пресут и утабан машинама, а након тога, још једном је пресут 2000. године каменом туцаником. Према налазу вештака геометра са скицом лица места произилази да је спорни пут заузео катастарску парцелу тужиоца ... КО ... у једном делу у површини од 3 ара и 1 м², а у другом делу у површини од 34 м², укупно заузео је 3 ара и 35 м², а у мерама и границама према скици вештака. Тужилац је имао сазнање да тужени од изградње спорног пута исти користе, а тим путем пролазио је и тужилац с тим што је сматрао да је то његов интерни пут. Тужилац је имао сазнање да је након што је направљен земљани пут касније исти пресут каменом туцаником, а тужилац се није противио нити се распитивао ко је насипао и због чега. Стари пут који је уцртан постоји годинама, али тај пут има једну “смртоносну” кривину у јарузи која га чини небезбедним, па мештани нису могли да пролазе тим путем ни комбајнима ни тракторима, нити се тим путем могло стићи до још две куће у селу, па је у селу постигнут договор да се измени траса тог пута и најпре је договорена траса пута која би већим делом прелазила преко имања тужиоца, од које изградње се одустало, јер се тужилац који је тада био у иностранству са тиме није сложио, па је изграђен спорни пут. Мештани нису знали да је део пута прошли кроз тужичеву парцелу, а то није знао ни тужилац, све док није извршио деобу са својим братом од стрица. Тужилац у почетку није бранио туженима да се тим путем пролази, а после се противио, па су тужени водили парницу за сметање државине права службености пролаза путем који пролази преко парцеле тужиоца - кат. Парцела ... КО ... пошто је тужилац направио физичке препреке поставио је ланац и катанац што је првостепени суд утврдио увидом у неправноснажну решење истог суда П 547720 од 10.9.2020. године и решење П 547/20 од 6.12.2022. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у складу са чланом 54 став 1 у вези са чланом 30 став 2, те члановима 77 – 79 Закона о основама

својинскоправних односа, као и применом правила о терету доказивања прописаног члановима 7, 228 и 231 Закона о парничном поступку оценио као претходно питање да су тужени стекли право стварне службености пролаза постојећим путем, који је идентификован у налазу вештака геометра, што међу парничним странкама није спорно, да је спорни пут у описаним мерама и границама насут каменом туцаником и да постоји од 1982. године, да тужени постојећим путним правцем пролазе од 1982. године, ради уласка у своја повласна добра и не само они, већ и мештани села Бистрице, као и околних села Барошевац и Мали Црњани, што је у моменту подношења тужбе 38 година, у моменту првостепеног пресуђења 42 године, те да тужилац има сазнања од 1982. године да тужени пролазе тим путним правцем. Оценио је да је тужилац знао и према свим околностима случаја могао знати с обзиром да је потврдио да тужени пролазе путним правцем од 1982. године, а да се није противио проласку тужених постојећом трасом пута од 1982. године, да је исти могао под претпоставком да се противио проласку тужених поднети тужбу у смислу члана 77 – 79 Закона о основама својинскоправних односа, што исти није учинио, а противио се проласку тужених, тако што је 2019. године затворио спорни путни правац, због чега су тужени покренули парницу, а суд привременом мером и решењем туженима дозволио пролаз. Оценио је да тужени право стварне службености проласка постојећом трасом пута нису стекли силом, злоупотребом поверења или преваром, јер на те околности нису предложени нити достављени докази од стране тужиоца. Оценио је да су представници Месне заједнице, пре почетка изградње предметног пута од тужиоца тражили сагласност, а с обзиром на то да је исти радио у иностранству од његове мајке су добили обавештење о вољи тужиоца и након тога су мештани села Бистрице уз помоћ самодоприноса пресули и проширили постојећи пут 1982. године, у складу са предлогом тужиоца, што указује да се тужилац томе није противио и да није преварен нити је било злоупотребе поверења, имајући у виду да се тужилац 1982. године, када су изведени радови на пресипању није противио проласку тужених постојећом трасом пута, нити је истицао да су тужени стварну службеност пролаза стекли преваром или злоупотребом поверења захтевајући било какву судску заштиту у том смислу. Првостепени суд је оценио да тужилац током поступка није предлагао нити доставио доказе на околност да су тужени пролазили преко целокупне катастарске парцеле ... КО ... у власништву тужиоца, као ни преко ма ког другог дела исте сем означеног у налазу вештака геометра као траса пута, а тужилац до закључења главне расправе није поставио захтев којим би тражио престанак стварне службености пролаза тужених преко делова његове катастарске парцеле ... КО ... који делови парцеле фактички представљају пут из 1982. године, па је одбио као неоснован тужбени захтев.

Према оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право дајући за своју одлуку јасне и потпуне разлоге које у целости прихвата и другостепени суд сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку и на исте упућује.

Неосновано се жалбом указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање да првостепени суд није утврдио којих повласних добара су тужени власници и да се не зна у корист којих парцела је утврђено право службености, јер је првостепени суд у складу са својим овлашћењем из члана 12 Закона о парничном поступку о постојању стварне службености пролаза спорним путним правцем одлучивао као о претходном питању без постављеног захтева тужиоца о престанку права службености

као и противтужбеног захтева за утврђење права службености.

Неосновано се жалбом указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези са чланом 7 и 231 Закона о парничном поступку.

Према одредби члана 7 и члана 231 став 1 и 2 у вези са чланом 228 Закона о парничном поступку, парничне странке су дужне да за своју тврдњу пруже доказе (правило о терету доказивања), па странка која тврди да има неко право сноси терет доказивања чињеница које је битна за настанак или остваривање права, а странка која оспорава постојање неког права сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права или услед које је право право престало да постоји ако законом није другачије прописано. Са изложеног, на тужиоцу је био терет доказивања чињенице на коју се позива, имајући у виду да је одредбама Закона о парничном поступку прописано начело диспозиције по којој су странке дужне да предложе доказе, док суд по службеној дужности доказе изводи само када се ради о недозвољеним располагањима у смислу одредбе члана 3 став 3 Закона о парничном поступку. Тужилац је био дужан да изнесе све чињенице на којима заснива свој захтев и да предложи доказе којима се утврђују те чињенице до закључења главне расправе пред првостепеним судом, па како тужилац није пружио доказе на околност да су тужени пролазили преко целокупне катастарске парцеле ...КО ... у власништву тужиоца, као ни преко ма ког другог дела исте сем означеног у налазу вештака геометра као траса пута правилно је првостепени суд применио правило о терету доказивања.

Без утицаја је жалбено указивање да првостепени суд није извео све предложене доказе - да је тужилац предложио извођење доказа увиђајем суда, а да суд није о томе донео одлуку, већ је поверио вештаку да изласком на лице места да свој налаз и мишљење.

Према стању у списима, тужилац је у поднетој тужби од доказа, између осталих, предложио увиђај суда на лицу места уз помоћ вештака геометара, а након обављеног вештачења тужилац није имао примедби на налаз вештака.

Одредбом члана 7 став 1 и члана 228 Закона о парничном поступку прописана је дужност странака да изнесу чињенице и предложе доказе на којима заснивају свој захтев или којима оспоравају наводе и доказе противника, док је одредбом члана 229 став 2 Закона о парничном поступку предвиђено да суд одлучује који ће се докази извести ради утврђења битних чињеница. Из цитираних законских одредби следи да је одлучивање о томе који ће од предложених доказа бити изведени ради утврђења битних чињеница поверено суду.

Према члану 229 Закона о парничном поступку доказивање обухвата све чињенице које су важне за доношење одлуке, а према ставу 2 истог члана суд одлучује који ће се докази извести ради утврђивања битних чињеница. У конкретном случају првостепени суд је битне чињенице за одлуку о тужбеном захтеву правилном применом материјалног права препознао и утврдио, а образложење побијане пресуде садржи оцену свих битних чињеница, које као правилне прихвата и другостепени суд.

Без утицаја је жалбено указивање на непотпуно утврђено чињенично стање - да

тужени имају могућност да до својих парцела дођу другим путем, јер је правилно првостепени суд закључио да је на тужиоцу био терет доказивања те чињенице, што исти није доказао, па је правилно првостепени суд одбио као неоснован тужбени захтев.

Стварна службеност се према одредби члана 51 Закона о основама својинскоправних односа заснива правним послом, одлуком државног органа и одржајем.

Према одредби члана 54 Закона о основама својинскоправних односа стварна службеност стиче се одржајем када је власник повласног добра фактички остварио службеност за време од 20 година, а власник послужног добра се томе није противио (став 1). Стварна службеност се не може стећи одржајем ако је вршена злоупотребом поверења власника или држаоца послужног добра, силом, преваром или ако је службеност установљена до опозива (став 2).

Имајући у виду утврђено чињенично стање да су тужени били корисници спорног путног правца који се простире делом преко кат. парцеле тужиоца, да је тужилац имао сазнање о томе, да то није спорио и да се томе није противио све до 2019. године, када је затворио пут туженима, због чега су исти морали да воде парницу, правилно је првостепени суд закључио да је од 1982. године до подношења тужбе у овој парници дана 19.11.2020. године прошло 38 година, а у моменту пресуђења 42 године, чиме је истекао прописано одржајни рок, чиме су тужени одржајем стекли право службености, а иста није вршена злоупотребом поверења, силом или преваром.

Правилно је првостепени суд у складу са члановима 150, 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку одлучио о трошковима поступка чију је висину определио сагласно одредбама Адвокатске тарифе важеће у време пресуђења.

На основу изложеног, применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и применом члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у првом ставу изреке.

Како тужилац није успео у жалбеном поступку то је у складу са чланом 165 став 1 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку одбијен као неоснован његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, одлуком садржаном у другом ставу изреке.

Председник већа – судија
Сања Агатовић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић